

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

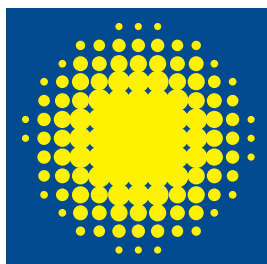
Broj 149 januar/siječanj-februar/veljača 2017. Godina XVI

ISSN 1840-0310

2016

*Retrospektiva aktivnosti P/GKFBiH u
2016.godini*

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XVI
januar/siječanj-februar/veljača 2017.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci.Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.
Amela Kečo dipl.prav.- Glavni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.- Izvršni urednik
Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

Uvaženi privrednici i poslovni partneri,

dvobroj izdanja časopisa Glasnik Privredne /Gospodarske komore F BiH, je pred vama.

Zadovoljstvo je na početku godine pripremiti novo izdanje privrednog časopisa kakav vi zaslužujete i nadamo se očekujete. Godina iza nas je obilježena brojnim aktivnostima, te je prvo ovogodišnje izdanje našeg časopisa prilika da napravimo retrospektivu aktivnosti i ujedno najavimo sada već tradicionalne aktivnosti Komore i u 2017.godini.

Realizacija planiranih aktivnosti sigurno ne bi bila uspješna bez podrške i povjerenja koju su nam ukazali naši partneri udruge privrednika općina Tešanj, Gornji Vakuf, Vitez, Žepče, Kakanj, Orašje, Gračanica, Gradačac, kojima upućujemo veliku zahvalnost.

S posebnom razlogom smo ukazali na ovu saradnju, jer je mjesto gdje Komora treba i mora biti, mjesto među Vama cijenjeni privrednici/gospodarstvenici.

Iz naziva našeg e-GLASNIKA nije teško zaključiti da je trajno opredjeljenje Komore i Redakcijskog kolegija da budemo GLASNIK POZITIVNE PRIČE, da budemo VAŠ GLASNIK.

Donosimo pregled sa održanih sajamskih aktivnosti i to : Međunarodni sajam gospodarstva Mostar 2016., 12. sajam privrede Tešanj 2016.,Kulturno-privredna manifestacija Dani jabuke 2016. Goražde, Ekobis 2016. Bihać, ZEPS 2016. Zenica, ENERGA 2016.Tuzla i dr.

S posebnom pozornošću podsjetit ćemo Vas i na susrete privrednika u organizaciji Privredne/Gospodarske komore F BiH i to : I poslovni forum Vitez 2016. održan pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Federacije Bosne i Hercegovine gosp. Marinka Čavare i I Info dan metalaca 2016.

Iz sektorskih aktivnosti izdajamo i organiziranje novih strukovnih asocijacija u okviru Komore F BiH i to : Grupacija automobilske industrije i Udruženje upravitelja stambeno-poslovnih zgrada u okviru Sektora za industriju i usluge, te Udruženje turizma, Grupacija proizvođača i prerađivača smilja i Grupacija vinogradara i vinara u okviru Sektora za poljoprivredu i trgovinu.

2016.godinu su obilježile i aktivnosti Komore u sastavu Forumu Jadransko-jonske regije, te Vam prezentiramo detalje sa AIC Forumu 2016.

Iz okvira protokolarnih aktivnosti predsjednika i potpredsjednika Komore, sadržajnu retrospektivu donosimo iz Kabineta predsjednika.

O aktuelnoj Reformskoj agendi- socio-ekonomskim mjerama, značajnom procesu ulaska Bosne i Hercegovine u Euroatlanske integracije objavljujemo ekskluzivni intervju za e – Glasnik sa premijerom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine gosp. Fadilom Novalićem.

Na stranicama koje slijede donosimo i druge sadržaje koje izdajamo iz aktivnosti Komore u 2016.godini.

Hvala vam na ukazanom povjerenju i saradnji.

Redakcijski kolegij

Osnovano Udruženje upravitelja stambeno poslovnih zgrada Federacije BiH

29.04.2016. u Privrednoj/Gospodarskoj komori Federacije BiH u Sarajevu je organizirana osnivačka Skupština Udruženja upravitelja stambeno-poslovnih zgrada Federacije BiH.

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH je prepoznala nužnost organiziranja kompanija čija je djelatnost u oblasti upravljanja i održavanja stambeno-poslovnih zgrada.

Nedostatak zakonske regulative na nivou Federacije BiH, kao i neusklađenost na nivou kantona i općina, samo su neki od mnogobrojnih razloga za formiranje ovog Udruženja.

Sjednici su prisustvovali predstavnici privrednih subjekata s područja Federacije BiH koji su na Skupštini izabrali organe Udruženja, koji će u narednom periodu raditi na rješavanju problematike.

Osnovano Udruženje za turizam FBIH

U prostorijama Privredne/Gospodarske FBIH u Mostaru je 30.06.2016. održana Osnivačka skupština Udruženja za turizam Privredne/Gospodarske komore FBIH.

Privrednici iz realnog sektora djelatnosti turizma su prepoznali potrebu za međusobnim povezivanjem i zajedničkim djelovanjem, a Privredna/Gospodarska komora FBIH je prepoznala značaj razvoja ove gospodarske grane u sveukupnom razvoju gospodarstva BiH, te je predsjedništvo P/GKFBIH, donijelo odluku o osnivanju novoformiranog Udruženja za turizam.

Nakon ukazane potrebe za objedinjavanjem privrednika iz sektora turizma, tajnik sada već formiranog udruženja komori, gdja Danijela Lovric, obavila je operativne akcije na terenu, ispitala potrebe zainteresiranih strana, te je nakon inicijativnog sastanka sa privrednicima, koji je održan 02.06. tekuće godine u Jajcu, donesena zajednička odluka o održavanju Osnivačke skupštine Udruženja.

Skupštini se odazvalo preko 30 privrednih subjekata, i

to iz svih regija FBIH, što hotela, turističkih agencija, ali i svi Parkovi Prirode Bosne i Hercegovine i Nacionalni Park FBIH Una.

Udruženje je i zamišljeno da u budućnosti radi u sekcijama, i to onih posrednika u turizmu, smještajnih kapaciteta i prirodno kulturnih resursa.

Osnovana Grupacija automobilske industrije

U utorak 19. jula u Privrednoj/Gospodarskoj komori Federacije Bosne i Hercegovine, održana je 9. sjednica Odbora Udruženja metalne i elektro industrije.

Na održanoj sjednici, osnovana je Grupacija automobilske industrije čiji su članovi privredni subjekti koji se bave proizvodnjom automobilskih dijelova i komponenti i koja će djelovati kao strukovna asocijacija u okviru Udruženja metalne i elektro industrije P/G komore F BiH. Cilj je da se prije svega obezbijedi neophodna komunika-

cija između kompanija iz BiH koje rade u automobilskoj industriji, te da razmjenom saznanja i iskustava olakšaju pristup poslovima na zahtjevnim stranim tržištima, što će u konačnici rezultirati povećanjem konkurentnosti i razvojem automobilske industrije u našoj zemlji.

Formirana Grupacija vinogradara i vinara Federacije BiH

Dana 25.11.2016 godine, neposredno prije početka Vinskog festivala u prostorijama "Podrumi Andrija" Paoča - Čitluk, u organizaciji Privredne/Gospodarske komore F BiH, održana je konstituirajuća sjednica Grupacije vinogradara i vinara.

Na sastanku su usvojeni akti o radu Grupacije, te izabrani predsjednik i potpredsjednik.

Za predsjednika Grupacije izabran je Josip Marijanović ("Vivant" d.o.o – Čitluk), a za potpredsjednika Ivan Nižić ("Catena" d.o.o – Ljubuški).

Formirana Grupacija proizvođača i prerađivača smilja

U organizaciji Privredne/Gospodarske komore FBiH, dana 06.12.2016. godine, održana je sjednica formiranja Grupacije proizvođača i prerađivača smilja sa područja FBiH, radi stvaranja kvalitetnijih rješenja za probleme u proizvodnji i preradi smilja, kroz suradnju s naučno-znanstvenim i obrazovnim institucijama i ostalim relevantnim Institucijama na razini Federacije BiH kao i Institucijama Bosne i Hercegovine.

Od ostalih aktivnosti iz komorskih udruženja izdvajamo

Imajući u vidu da je u 2016. godini došlo do izmjene nekoliko zakona od suštinskog značaja za privredu, Udruženja su intenzivno radila i posebnu pažnju posvetila uticaju nove regulative na razvoj privrede i djelovanju prema izvršnoj i zakonodavnoj vlasti, kako nova zakonska regulativa ne bi umanjila konkurentnosti privrede.

Rad Udruženja je baziran na stvaranju uslova za kvalitetnije rješavanje problema u sektorima privrede gdje su organizirana, te stvaranje pretpostavki za unaprjeđenje poslovanja privrednih subjekata na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine.

Udruženja, u okviru svog djelokruga rada, samostalno djeluje prema nadležnim organima izvršne i zakonodavne vlasti, drugim institucijama kao i prema trećim licima, a sve u cilju poboljšanja uslova u kojima posluju privredni subjekti.

Imajući u vidu činjenicu da je promocija proizvoda i usluge domaćih kompanija važan segment za razvoja privrednih subjekata, Udruženja putem sajмова u zemlji i inostranstvu, organizovanih posjeta firmama, promocije proizvoda i usluga, edukacije, i sl. radila na povezivanju kompanija i širenju informacija o domaćim potencijalima.

Sekretari strukovnih udruženja su članovi radnih grupa na izradi Strategije razvoja metalnog sektora, Strategiji razvoja industrije građevinskog materijala, Strategiji razvoja tekstilne, kožarske i gumarske industrije, te Strategije razvoja drvne industrije F BiH.

Kao podrška radu udruženja pokrenute su aktivnosti na pripremi nekoliko kataloga privrednih subjekata i proizvoda i to kataloga automobilske industrije, kataloga tekstilne industrije, i dr.

Obzirom da je u 2016.godini donesen Zakon o radu, kao i Opći kolektivni ugovor za područje F BiH, na temelju kojeg su doneseni i granski kolektivni ugovori sve strukovne asocijacije organizirane u okviru komore su uzeli svoje učešće u njihovom donošenju, a posebno po pitanju granskih ugovora.

Udruženja su u okviru svojih sastanaka intenzivirali lobiranje za dobijanju novih članica, ali i dalje razvijanje u organizacionom smislu unutar Udruženja, što za posljedicu imamo organiziranje novih 5 asocijacija.

Udruženja su tokom 2016.godine u kontinuitetu imala i saradnju sa medijima, te je javnost imala priliku upoznati se sa svim aktuelnim dešavanjima i komorskim aktivnostima.

pripremili:

Almin Mališević, Ivica Barbarić, Danijela Lovrić i Amela Kečo

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH na sajamskim manifestacijama

Sajmovi iz godine u godinu postaju sve značajniji oblik promocije poslovnih subjekata, novih proizvoda ali i mjesto neposrednih kontakata i upoznavanja konkurencije.

Međutim zbog specifičnosti kao mjesta okupljana poslovnih partnera i poslovnih ljudi njihov značaj nije umanjen, nego naprotiv, kako kažu privredni stručnjaci, sajam je bio i ostao događaj koji lokalnoj zajednici osigurava razvoj. Kada sajam zbog učešća i podrške stranih privrednika poprimi dimenzije međunarodnog, tada i šira zajednica i država postaju prepoznatljivi kao mjesta gdje privredni i ekonomski rast predstavljaju prioritete djelovanja.

Privredna/Gospodarska komora F BiH je u 2016. godini organizirala vrlo zapažena učešća na sajamskim manifestacijama, koji je pored izložbenog dijela obuhvatao i učešće u protokolarnim aktivnostima, kao i organizirne tematskih panela.

Iz sajamskih aktivnosti izdvajamo:

19. Međunarodni sajam gospodarstva Mostar

Mostarski sajam je, po broju izlagača i posjetitelja, svakako najuspješnija sajamska izložba u Bosni i Hercegovini. Zbog činjenice da je razina gospodarske proizvodnje u Bosni i

Hercegovini, upravo kao i njeno tržište, suviše mala da bi opravdala usko specijalizirane sajamske priredbe. Proizvodi iz metalske i građevinarske industrije, poljoprivredne i prehrambene oblasti, najnovija postignuća iz automobilske industrije, oblasti visokih tehnologija, ali i ponuda uslužnih djelatnosti od bankarskih do turističkih, tradicionalno su zastupljeni su na Sajmu u količini i asortimanu koji zadovoljava globalne poslovne potrebe. Hercegovina, kao najjači tranzit između zemalja i kultura idealno je mjesto za razvijanje poslovnih veza koje spajaju dijelove europskih i svjetskih tržišnih prostora. Sa svojim turističkim potencijalima, bogatom povijesnom i kulturnom baštinom, Mostar i Hercegovina su ujedno i idealna destinacija za ugodan i sadržajan odmor.

Mostarski sajam d.o.o. dio je mreže ASOCIJACIJE

SAJMOVA JUGOISTOČNE EUROPE. Članstvo u ovoj uglednoj asocijaciji još je jedan od pokazatelja poslovne vrijednosti Mostarskog sajma, prepoznatih i izvrsno primljenih u vlastitoj poslovnoj branši.

U Mostarskom sajmu posebno značenje ima jedna specijalizirana sajamska manifestacija pod nazivom "Vina i vinogradarska oprema". Naime, Zemlja partner ovogodišnjeg sajma bila je Republika Turska, čiji su gospodarstvenici godinama prisutni na mostarskoj gospodarskoj izložbi, a ovo je prvi put da se pojavljuju kao službeni partneri. Pored Turske na sajmu su bili izlagači iz zemalja okruženja Hrvatske, Srbije, Crne Gore i Slovenije, kao i predstavnici tvrtki i službenih izaslanstava iz Kine, Italije, Mađarske i Njemačke.

Međunarodna konferencija P/GKFBiH na 19. Sajmu gospodarstva Mostar 2016.

Konferencija je bila organizirana u suradnji sa JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar, te je bila izuzetno posjećena, a njeno otvaranje je upriličilo rukovodstvo Parlamentarne skupštine BiH.

Konferencija se sastojala od dva panela na teme: „Perspektiva i prepreka u realizaciji projekata obnovljivih izvora energije“, i „Vino s mirisom smilja“.

U srijedu 13.04.2016. godine, održana je Međunarodna konferencija „Nove perspektive razvoja Bosne i Hercegovine kao dijela Jadransko Jonske regije“ na 19. međunarodnom sajmu gospodarstva Mostar, a u organizaciji PGKFBiH.

Sporazum o suradnji između Gospodarske komore Federacije BiH i Gospodarske komore Chieti

Na 19. Međunarodnom sajmu gospodarstva Mostar 2016., neposredno prije Međunarodne konferencije o „Novim perspektivama razvoja BiH kao dijela Jadransko Jonske regije“, upriličeno je i potpisivanje sporazuma o suradnji između Gospodarske komore Chieti, Italija i Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine.

Na marginama Mostarskog sajma potpisan je Ugovor o poslovno tehničkoj suradnji Privredne/gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine i Udruge privatnih poduzetnika O r a š j e

12. Sajam privrede “Biznis 2016” Tešanj

Ovogodišnji 12. po redu sajam privrede u Tešnju je održan od 19.-22. maja/svibnja 2016. godine na lokalitetu Kraševo b.b., kod Carinskog terminala Tešanj.

Sajam privrede Tešanj pruža mogućnost za efikasno povezivanje bosanskohercegovačkih i inostranih kompanija, promociju investicija i dalje jačanje poslovnih veza između privrednika, razmjenu informacija i iskustava.

Sajamska manifestacija na određeni način sublimira rezultate rada i prigodno jednoj manifestaciji, predstavlja više od samo izložbenog prostora, već predstavlja priliku za susret privrednika, razmjenu informacija, prijedloga, iskustava, kao i prilika za druženje.

Za razliku od drugih sajmova sajam u Tešnju posebno obilježava isključivi karakter privrednog sajma, na što su njegovi organizatori posebno ponosni.

Ove godine, sa punim pravom se može reći da je sva 4 dana održavanja “12.Sajma privrede Tešanj 2016” grad Tešanj bio u potpunosti u znaku Sajma.

Brojka od 120 izlagača svakako govori u prilog navedenim činjenicama. Svake godine njihov broj je sve veći, te se otvaraju mogućnosti i za uspostavljanje saradnje među kompanijama, a to je nešto što se na ovakvim dešavanji-

ma najviše cijeni.

Sigurno je da na ovogodišnjem sajmu značajno mjesto i vrlo kvalitetan doprinos dao i oficijelni partner sajma – Privredna/Gospodarska komora F BiH.

Svečanosti otvorenja Sajma prisustvovao je Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH gosp. Mirko Šarović koji je rekao kako je njegovo prisustvo današnjem Sajmu podrška privrednicima za sve što rade u uzornoj sredini, na koju može da se ugleda cijela BiH.

Veliku pažnju prisutnih je svakako privukla i panel diskusije koje su se organizirale u toku trajanja Sajma.

Prvog dana održana je diskusija na temu Evropske integracije i ljudski resursi. Učesnici diskusije bili su Mirko Šarović, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Adil Osmanović, ministar civilnih poslova BiH, Edin Dilberović, direktor Direkcije za evropske integracije, mr.sci.Suad Huskić načelnik općine Tešanj i prof. dr.Svetlana Cenić, Regionalni poslovni klub BIZNIS PLUS.

Na marginama Sajma

U organizaciji Privredne komore Federacije BiH drugog dana održana je panel diskusiju na temu: "Automobilska industrija-perspektiva razvoja BiH", Cilj panela "Automobilska industrija – perspektive razvoja BiH" je razmatranje potencijala i resursa kojima raspolažu kompanije, preduzetnici čije su delatnosti u sprezi ili bi mogle biti u vezi sa razvojem automobilske industrije u Bosni i Hercegovini, kako odgovoriti na zahtjeve kupaca, tržišta i konkurencije .

Drugi dan sajma održana je redovna godišnja sjednica Skupštine Udruženja metalne i elektro industrije Federacije BiH. Skupština je razmatrala i usvojila Izvještaj o radu Udruženja za 2015.godinu.

Sajam Energa 2016.

U Tuzli od 07-10.06.2016. godine održan je 6. Međunarodni sajam energije, industrije i rudarstva ENERGA 2016.

Ovogodišnja zemlja partner – Republika Češka, na sajmu je predstavljena sa 19 čeških kompanija, koje pripadaju samom vrhu u području njihovog djelovanja. Njihovo veliko interesovanje za učešće na sajmu u Tuzli je dokaz da mnoge češke kompanije pridaju veliku važnost energetskom sektoru u Bosni i Hercegovini. Tokom prvog dana sajma uz asistenciju P/GKFBiH, turska kompanija Gama Power Systems je imala značajne sastanke sa predstavnicima JP EPBiH i JP EP HZHB te Energoinvesta i iskazala veliki interes za planirane projekte ovih sistema. Radi se o kompaniji sa 28 GW izgrađenih energetskih postrojenja, 7,7 GW u fazi gradnje, 5000 uposlenih.... Sve ovo govori da je sajam ENERGA zadržao status mjesta susreta svih važnijih učesnika na tržištu energije i pratećih industrija. I drugi dan sajma obilježen je mnoštvom događaja a među najznačajnije zasigurno spada održavanje B2B su-

sreta između bh. i čeških privrednika. Prezentirale su se češke firme koje se bave proizvodnjom postrojenja, mašina i uređaja u energetici, rudarstvu, građevinarstvu, a također i kompanija koje se bave inženjersvom, energetskom efikasnošću, obnovljivim izvorima energije, zaštitom okoliša, protiv požarnom i zaštitom od eksplozije i dr. B2B sastanke između čeških i bh. Privrednika organizirala je Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH (koja je partner sajma) i to u saradnji sa državnim kancelarijom Češke Republike, Agencijom za podsticanje trgovine – Czech Trade. Održano je preko 50 B2B sastanaka, koji su ocijenjeni uspješnim od strane učesnika i koji predstavljaju potencijalnu priliku za pronalazak novog tržišta. U konferencijskom dijelu prezentiran je novi zajednički projekat Privredne komora FbiH i REIC-a pod nazivom „Virtualni institut za energiju”

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH na Sajmu ZEPS 2016.

Generalni bh sajam ZEPS i specijalizirani, međunarodni sajam metala ZEPS INTERMETAL održao se na sajmištu Kamberovića polja u Zenici od 04. do 8.10.2016. godine.

Oba projekta su potvrđena kao mjesta efikasne poslovne promocije, ne samo ponude i poslovnih mogućnosti domaćih, već i firmi iz inostranstva, te su na listi domaćih sajmova suvereno zauzela čelne pozicije. Na sajmu je predstavljeno oko 600 izlagača iz 27 zemalja.

Manifestacija RENEXPO Sarajevo

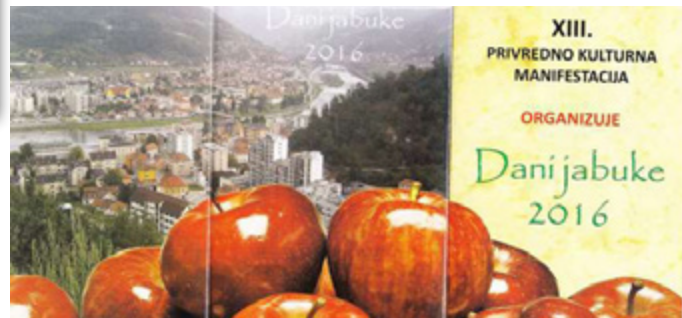

U Sarajevu je 9. novembra otvorena dvodnevna manifestacija pod nazivom RENEXPO koja se već treću godinu zaredom održava u Sarajevu. RENEXPO sačinjavaju sajamski dio sa izlagačima, izložba (ove godine o temi Energiewende – energetske tranzicije Njemačke), kao i čitav niz paralelnih tematskih konferencija.

Tokom oba dana održale su se konferencije koje su posvećene temi energetske efikasnosti. Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH i ove godine je uzela učešće u savjetodavnom odboru RENEXPO-u. Komora se predstavila sa štandom na kojem su predstavnici kompanija iz 15 zemalja imali priliku ostaviti direktnu komunikaciju sa potencijalnim partnerima i investitorima koji su posjetili sajam. Komorski štand je posjetila i ambasadorica Njemačke u BiH, Nj.E. Christiane Hohmann.

Prvog dana su također održane konferencije o biogasu, vjetroenergiji i o upravljanju otpadom, koja je bila izuzetno posjećena.

Privredno kulturna manifestacija "Dani jabuke" Goražde 2016.

13. privredno- kulturna manifestacija "Dani jabuke" 2016.godine održana je periodu od 13.-15.oktobra/listopada 2016. godine u Kulturno sportskom centru "Mirsad Hurić" Goražde.

Jedan od oficijelnih pokrovitelja ovogodišnje XIII privredno-kulturne manifestacije "Dani jabuke 2016." Privredna/Gospodarska komora F BiH je na ovoj manifestaciji za naše članice i zainteresirana privredna društva obezbijedila poseban izložbeni prostor, te je predstavila naše članice u skladu sa raspoloživim prostorom i pravilima koja su primjerena ovakvim manifestacijama.

Organizator Udruženje privredno- kulturna manifestacija "Dani jabuke" u saradnji sa svojim partnerima, pokroviteljima i sponzorima je pripremlilo sadržajnu manifestaciju, te je grad domaćin Goražde prepoznatljivo kao sredina poduzetnih i svestranih ljudi, još jednom dokazalo da je ova manifestacija mjesto susreta privrednika, razmjene mišljenja, informacija i druženja.

Rukovodstvo Komore sa svojim saradnicima je organiziralo uspješan nastup na ovoj manifestaciji, koji je po mišljenju mnogih utvrđeni standard komorskog predstavljanja.

Ovogodišnji izložbeni prostor Komore je objedinio proizvode više od 20 kompanija i to Klas, Bihacka pivovara, Pomostar, Podrumi Andrija, mljekara Orman, Leda, Agropodrinje i dr.

VIROEXPO 2016.

Ovogodišnji, 21. VIROEXPO, međunarodni sajam gospodarstva, održan u Virovitici Republika Hrvatska, okupio je više od 750 izlagača iz 27 zemalja.

Sajamska manifestacija se održala od 26.-28.02.2016g, uz visoko pokroviteljstvo predsjednice RH g.Kolinde Grabar Kitarović.

Zemlja partner 21.VIROEXPA bila je Republika Kosovo I ove, kao i svih dosadašnjih godina, svoje učešće na sajmu je uzela i Privredna/Gospodarska Komora Federacije BiH, predstavljajući i promovirajući sveukupno gospodarstvo Federacije BiH.

16. sajam AGROKOS

AGROKOS

Privredna/Gospodarska Komora Federacije Bosne i Hercegovine uz finansijsku podršku VTK BiH organizirala zajednički nastup privrednika iz Bosne i Hercegovine na 16.Međunarodnom sajmu hrane, pića i gastronomije "AGROKOS 2016", koji je održan u periodu od 20-22.10.2016.godine u Prištini.

Sajam je posjetilo preko devet hiljada posjetilaca, kojima su se svoje robe i usluge predstavilo preko 130 firmi sa prostora Kosova i susjednih zemalja iz regije zapadnog Balkana, Turske i Češke.

AGROKOS je mjesto susreta privrednika, stručnjaka iz poljoprivrede i agrobiznisa, predstavnika lokalnih insti-

tucija, akademske zajednice, međunarodnih organizacija, lokalnih regionalnih distributera, koji je uvijek dobro popraćen od strane lokalnih i regionalnih medija.

P/G Komora Federacije je za potrebe izlaganja privrenika iz BiH zakupila štand ukupne površine od 54m2, na koje su izlagale firme: "Menprom" Tuzla, "Madi" Tešanj, "Klas" Sarajevo, "Bihačka pivovara" Bihać, " Pomostar" Mostara

KRAPINA

23.ZAGORSKI GOSPODARSKI ZBOR

Zagorski gospodarski zbor

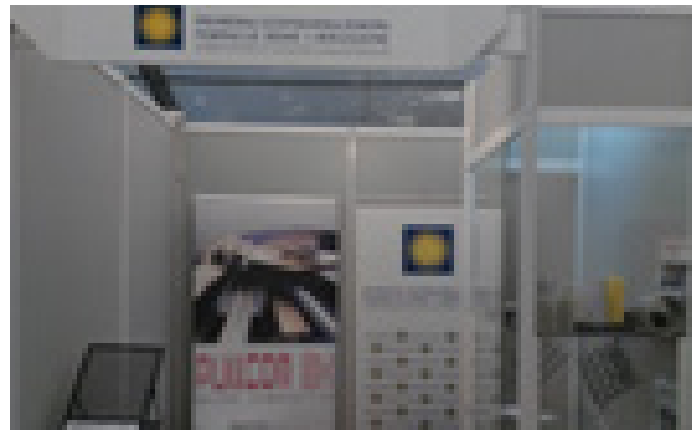
Krapina 8.-10.rujna 2016.

Međunarodni sajam gospodarstva „ZAGORSKI GOSPODARSKI ZBOR“, koji se 23.godine zaredom održava u Krapini, Republika Hrvatska, iz godine u godinu izrasta u jaku, stabilnu, i sve veću sajamsku manifestaciju u RH. ZAGORSKI GOSPODARSKI ZBOR, održan je od 8-10. rujna, sa 375 izlagača iz više od 10. zemalja te ogromnim brojem posjetitelja.

Ovogodišnji partner sajma je bila Šibensko-Kninska županija.

Privredna/Gospodarska Komora FBiH, već drugu godinu zaredom je gost navedenog sajma te uspješno predstavila firme kao i cjelokupno gospodarstvo Federacije BiH.

ZAJEČAR-5.Međunarodni sajam gospodarstva „ZDRAVO-DOMAĆE-PRIRODNO“

Od 30.rujna-1.listopada, u organizaciji Regionalne Privredne Komore Zaječar (Privredna Komora Republike Srbije), održan je 5.međunarodni sajam gospodarstva pod nazivom „ZDRAVO-PRIRODNO-DOMAĆE“, u gradu Zaječaru, Republika Srbija.

Partner ovogodišnjeg sajma je bila Indonezija.

Sa preko 200.izlagača, iz raznih zemalja, te ogromnim brojem posjetitelja, sajam u Zaječaru izrasta u vrlo ozbiljan gospodarski događaj u regiji.

Delegacije bh privrednika na festivalu Sheikh Zayed u Abu Dhabi

Dana 26.11.2016.godine u organizaciji Privredne komore FBiH, a na poziv Fondacije Khalifa Bin Zayed Al Nahyan, otputovala je BH privredna delegacija radi učešća na festivalu „Shaikh Zayed“, koji će se održavati u Abu Dhabiju u periodu od 01.12.2016. do 04.01.2017.godine.

Festival „Shaikh Zayed“ je tradicionalna manifestacija koja se održava svake godine u povodu obilježavanja praznika ujedinjenja arapskih emirata i ujedno je najznačajnija privredno kulturna manifestacija u zemlji.

PKFBiH u koordinaciji sa MIP-om BiH i VTK BiH i PK RS-a, je na poziv Fondacije po drugi put za redom organizovala učešće BH predstavnika na ovom izuzetnom Festivalu.

Delegaciji u sastavu od šesnaest firmi, koji zajedno sa predstavnicima folklornog ansambla i predstavnicima nacionalne gastronomije broji preko 50 učesnika, domaćini su na raspolaganje stavili 16 uređenih štandova na kojima će moći izlagati i prodavati robu i prezentirati svoje usluge i time na najbolji način predstaviti našu privredu, tradiciju, gastronomiju.

Predstavnici BH privredne delegacije, su dana 30.11.2016.godine upriličili posjeti Ambasadi BiH u Abu Dhabiju..

*pripremio:
Redakcijski kolegij*

Sarajevo Business Forum 2016.

Sarajevo Business Forum 2016. proširen Forumom Kina + 16 zemalja centralne i istočne Evrope može se sa pravom smatrati jednim od najuspješnijih investicijskih događaja do sada.

U prilog rečenom, ide i činjenica da je ovogodišnja Konferencija okupila 1.600 učesnika, od čega 750 stranih, 350 akreditovanih novinara, te da je održano 250 sastanaka privrednika i investitora.

Istaknuta je važnost saradnje zemalja regiona za privredni razvoj kao i potencijali koje predstavljaju energetika i infrastruktura, poljopriveda s naglaskom na organsku i halal proizvodnju, te turizam i obrazovanje, koji su tematski bili popraćeni panelima na kojima su učestvovali ključni regionalni i eminentni svijetskih eksperti.

Sastanci su održani i sa predstavnicima privrednih komora Indonezije, Indije, Iračke oblasti Kurdistan, Republike Rumunije, te privrednim delegacijama Emirata, Saudijske Arabije, Bahreina i Republike Hrvatske.

Održan

I POSLOVNI FORUM Vitez 2016.g

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

U organizaciji Privredne/Gospodarske komore FBIH i pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Federacije BiH, dana 24.11.2016. održan je, po ocjenama sudionika, vrlo uspješan Prvi Poslovni forum u Vitezu. Na forumu je sudjelovalo više od 150 gospodarstvenika iz svih dijelova Federacije, te značajan broj dužnosnika svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini.

Pozdravne govore održali su ministar Mirko Šarović, predsjednik komore dr. Marko Šantić, Načelnik općine Vitez g. Tomislav Bošnjak Matić i Veleposlanik RH u BiH

Ivan Del Vechio. Forum je službeno otvorio Predsjednik FBIH Marinko Čavara.

Na forumu se, u formi panel diskusija, diskutiralo o dvije teme:

Ekonomska politika BiH i EU integracije – Prilike, prijetnje, izazovi

i

Reformska Agenda – kratkoročne mjere ili proces pristupanja BiH u EU.

U okviru prvog panela uvodno predavanje održali su prof.dr. Mirko Puljić, rektor Sveučilišta u Vitezu na temu zaduženosti Bosne i Hercegovine, te prof.dr. Miroslav Džidić sa Sveučilišta u Mostaru na temu Ekonomskih sloboda i pravnog okvira poslovanja u EU.

Prvi panel je vodila dr. Mia Glamuzina iz Federalnog Ministarstva prometa i komunikacija, uz sudjelovanje Mirka Šarovića - Ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, mr.sc. Josipa Brkića - zamjenika Ministra vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Zorana Zeljke - direktora Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, Blaženke Mišković - zamjenice direktora FIPA-e, te Enesa Ališkovića - direktora Agencije za promociju izvoza pri VTK BiH.

U drugom dijelu Foruma, koji je vodila Amela Kečo iz Privredne/Gospodarske komore FBiH, govorilo se o reformskim koracima koje treba napraviti u socio-ekonomskim mjerama nužnim u procesu izgradnje puta ulaska BiH u Europske integracije, a uvodna izlaganja imali su prof. dr. Katerina Malić - Bandur sa Sveučilišta u Mostaru na temu globalne konkurentnosti Bosne i Hercegovine,

te Perica Jurković, predsjednik Gospodarske komore HNŽ na temu važnosti uloge gospodarskih komora u procesu integracije u EU.

Rasprave i diskusije o izloženom vodili su, panelisti mr. sc. Amir Zukić federalni ministar razvoja poduzetništva i obrta, dr. sc. Goran Mirašćić savjetnik premijera F BiH, Mladen Pandurević direktor Udruge poslodavaca F BiH i dr. sc. Matej Živković član Komisije za vrijednosne papire F BiH.

Zaključci I poslovnog foruma

1. BiH nema efikasno tržišno gospodarstvo niti sposobnost nošenja s tržišnom konkurencijom i gospodarstvima u EU, što predstavlja jedan od važnijih kriterija za primanje u članstvo.

2. Kako bi se što više približila ekonomskim kriterijima za članstvo, Bosna i Hercegovina mora uložiti značajna sredstva u poboljšanje konkurentnosti svojih poduzeća. U tom pravcu treba poduzeti dodatne napore u cilju što efikasnijeg korištenja predpristupnih fondova, te značajno povećati poticajna sredstva za gospodarstvo iz proračuna svih razina vlasti, kao i drugih poticajnih sredstava iz adekvatnih financijskih institucija.

3. Predvidjeti mjere kojima će se smanjiti odliv kvalificirane radne snage iz BiH u EU, što se već događa, a pretpostavka je da će se takav odliv intenzivirati pristupanjem BiH EU.

4. Kontinuirano usklađivati ponudu obrazovnog sustava sa potrebama tržišta rada u BiH kako bi se ulazak u EU dočekao s većom stopom zaposlenosti

5. Država na svim razinama treba, putem komora i drugih asocijacija u gospodarstvu, promovirati Europsku pravnu stečevinu iz oblasti tržišnog gospodarstva, zaštite potrošača, poreza i drugih oblasti relevantnih za poslovanje, kako bi se domaći poduzetnici na vrijeme mogli prilagoditi promjeni propisa.

6. Reformska agenda je složeni mehanizam prilagodbe na putu ulaska Bosne i Hercegovine u Europsku Uniju, čijom implementacijom bi Bosna i Hercegovina trebala doživjeti pozitivnu ekonomsku, socijalnu i političku preobrazbu.

7. Sudionici I. Poslovnog foruma smatraju da se mjere iz reformske agende, kao što su promjene poreza, akciza, smanjenje broja zaposlenih u javnom sektoru, strukturalne reforme u oblasti radnog zakonodavstva, jačanje fiskalnog sustava, reforma javne uprave, politike zapošljavanja u javnom sektoru, unaprijeđenje poslovne klime i konkurentnosti, reforme socijalnih davanja, restrukturiranje javnih poduzeća, reforme zdravstvenog sektora i vladavina prava, i dr. trebaju poduzimati redosljedom i u mjeri u kojoj će koristiti imati najprije realno gospodarstvo, a kao posljedica toga dolazi korist za radnike i državu.

8. U provođenju i implementaciji predviđenih mjera Reformske agende potrebno je intenzivnije uključivanje poslovne zajednice u BiH, posebno iz realnog sektora, kako bi se izbjegla administrativna donošenja rješenja koja su teško ili nikako provediva u praksi.

9. Sudionici I. Poslovnog foruma su suglasni da pri usvajanju i implementaciji mjera Reformske agende treba koristiti iskustva, odnosno provjerene, uspješne modele država koje su prošle slične ili iste reforme u tranzicijskom periodu vodeći računa o specifičnostima složene zajednice kao što je BiH.

10. Provedba Reformske agende mora biti utemeljena na principima održivosti jedinstvenog tržišnog prostora, principima poštivanja tržišne ekonomije, principima eliminiranja neformalne/sive ekonomije, principima mjera za stabilnost financijskog tržišta u BiH, principima zaštite domaćih proizvoda i usluga te razumijevanju potreba i položaja realnog sektora u BiH.

U okviru I poslovnog foruma potpisan Ugovor o poslovno tehničkoj suradnji sa Udrugom poslodavaca općine Vitez

Održan Info dan metalaca 2016.

Moderna, dobro organizovana i efikasna ekonomska diplomatija jedan je od načina da se vanjska politika Bosne i Hercegovine učini produktivnim faktorom u službi ekonomskog razvoja zemlje. Neizostavan faktor ekonomskog razvoja jeste zastupljenost domaćih kompanija na tržištima razvijenih zemalja. Razumijevajući značaj ekonomske diplomacije, a s druge strane suočeni da naša domaća diplomatija u svojoj osnovi nema "ekonomski, nego protokolarni zadatak", važno je iskoristiti strane diplomatije posebno ekonomske odjele u našoj zemlji, upoznati ih sa raspoloživim potencijalima, mogućnostima i svakako perspektivama.

Status najznačajnije grane industrije u Bosni i Hercegovini tradicionalno pripada metalnoj industriji.

Obzirom na evidentan rast metalnog sektora u Bosni i Hercegovini, Privredna/Gospodarska komora F BiH nastoji kroz različite aktivnosti dati svoj doprinos na jačanju i daljem razvoju, značajne okosnice industrije u BiH. Slijedeći tradiciju razvijenih zemalja Komora je organizirala Info dan metalaca 07.12.2016.godine.

U okviru Info dana metalaca pripremljen je sadržajan program-agenda, kojom su između ostalog, predviđene prezentacije investicijskog i /ili razvojnog projekta određenih privrednih društava.

Prezentaciju kompanija i svojih projekata imale su sljedeće kompanije: "Energoinvest" d.d. Sarajevo, "Aluminij" d.d. Mostar, "Bekto precisa" d.o.o.Goražde, "Tom" d.d. Uskoplje-Gornji Vakuf, "TMD Group" d.o.o.Građačac, "PreventBH" d.o.o.Sarajevo, "ArcelorMittal" d.o.o.Zenica, "Saraj komerc" d.o.o.Gornji Vakuf-Uskoplje, "SIK" d.o.o.Mostar

Privredna/Gospodarska komora F BiH je u sklopu organizacije obezbijedila prisustvo diplomatskih predstavništava, odnosno ambasada u BiH (ekonomskih i trgovinskih odjela), i to : Republike Hrvatske, Savezne Republike Njemačke, Republike Češke, Kraljevine Saudijske Arabije, Japana, Pakistana, Kraljevine Nizozemske, Kraljevine Španije, Katara, Kuvajta, Austrije, predstavnike ministarstva na razini Bosne i Hercegovine i Federacije BiH, međunarodnih nevladinih organizacija, predstavnike finansijskih institucija u BiH, razvojnih agencija i institucija, udruženja privrednika, te značajan broj privrednih društava.

Učesnici ovog skupa su saglasni da :

"... Info dan metalaca, preraste u tradicionalne susrete privrednika iz oblasti metalske i elektro industrije".

"... je prezentacija novih investicijskih projekata prilika koja novim projektima pruža mogućnost za javnu prezentaciju, kako bi idejno rješenje projekata dobilo mogućnost da bude prezentirano širem auditoriju, čime se obezbjeđuje konkurentnost u kategoriji potencijalnih partnera, posebno na inostranim tržištima".

".. bh ekonomska diplomatija, po uzoru na razvijene zemlje, kao i zemlje u okruženju mora pružiti kvalitetan suport bh privrednicima, u cilju što veće zastupljenosti naših kompanija na stranom tržištu, a samim tim štiti ekonomske interese države iz koje dolaze".

"... je neophodno zatražiti od Vlade F BiH maksimalnu podršku u realizaciji i implementaciji gotovih projekata kompanija, odnosno njihovom razvojnom procesu, kroz sve vidove potpore".

Uvažavajući prijedloge i pozitivne kritike prisutnih na ovim susretima, Komora će nastojati da ove događaje organizira i u 2017.godini, njegujući tradiciju da privrednicima ponudi nešto novo.

Susreti gospodarstvenika na poslovnom forumu, Info danu metalaca i Sarajevo Biznis Forumu su pokazali da pozitivne, nove ideje generiraju pozitivne promjene.

Jer "stalna je samo promjena".

Pripremili:

Amela Kečo, Željko Raguž,

Ivica Barbarić i Almin Mališević

FORUM
Gospodarskih Komora
Jadransko-jonskog područja

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

AIC FORUM je Forum Gospodarskih komora Jadransko-jonskog područja. To je dobrovoljna i transnacionalna udruga čiji je glavni cilj promicanje gospodarskog razvoja na jadransko-jonskom području u njegovoj cijelosti.

Jadransko Jonska regija je područje koje podrazumijeva skupinu teritorija koji su međusobno znatno različiti, ali ujedinjeni u saznanju kako bi ih zajedničko djelovanje dovelo do direktnih i brzih rezultata u procesu ulaska u EU.

AIC Forum je osnovan 2001.godine od strane HGK- Županijske komore Split i Gospodarska komora Ancone.

Forum danas broji preko 40 članica iz Hrvatske, Italije, Crne Gore, Albanije, Grčke i Bosne i Hercegovine.

PGKFBiH je punopravni član Foruma od njegovog samog osnutka, od 2001.godine, a predsjednik dr.sc.Marko Šantić je član Upravnog Odbora AIC Foruma.

P/GKFBiH na sjednici Upravnog vijeća Foruma gospodarskih komora Jadransko Jonske regije

Potpredsjednik P/GKFBiH dr.sc. Marko Šantić kao član Upravnog vijeća Foruma Gospodarskih komora Jadransko Jonske regije, sudjelovao je 16.02.2016. godine na sjednici Upravnog vijeća Foruma AIC koja se održala u HGK Županijskoj komori Split, Hrvatska.

Sjednici su prisustvovali predsjednik Foruma Rodolfo Giampieri, glavni tajnik Foruma Michele De Vita,

predsjednica HGK ŽK Split Katja Buličić, te predsjednica HGK ŽK Dubrovnik Terezina Orlić, a ostali članovi Upravnog odbora a predsjednici Gospodarskih komora Drača- Albanija, Agrinio-Grčka, Ancona-Italija te PK Crna Gora, sudjelovali su putem video call-a.

1. Forum EU strategije za Jadransko Jonsku makroregiju

U Dubrovniku je 12. i 13. svibnja održan prvi Forum EU strategije za Jadransko Jonsku regiju (EUSAIR).

Forum je okupio ministre vanjskih poslova svih 8 zemalja Jadransko Jonske makroregije; trenutno predsjedavajuće Hrvatske, Slovenije, Italije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Grčke, Albanije i Srbije. Cilj Forum je bio okupiti i što veći broj malih i srednjih tvrtki, sveučilišta,

znanstvenih instituta, komora, predstavnika klastera i drugih ustanova.

U uvodnom dijelu Foruma sudionicima su se obratili Corina Crețu, povjerenica Europske Komisije za regionalnu politiku, Miro Kovač; ministar vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske, Željko Reiner; predsjednik Hrvatskog sabora, a nakon njih i nadležni ministri vanjskih poslova iz ostalih zemalja Jadransko Jonske regije, koji su istaknuli važnost i potrebu međusobne suradnje i zajedničkog rješavanja izazova.

U prvom panelu Foruma koji se tematski odnosio na inovativnost Jadransko Jonske regije i rješavanje socijalnih i ekonomskih izazova, sudjelovali su ključni akteri u Jadransko Jonskoj regiji koji svojim djelovanjem doprinose jačanju gospodarstva regije, kao i jačanju otpornosti i fleksibilnosti regije na današnje osjetljivo stanje u gospodarskim i migracijskim procesima.

1. Forum EU strategije za Jadransko Jonsku makroregiju

Privredna/Gospodarska komora FBIH sudjelovala je u radu 16. Foruma gospodarskih komora Jadransko Jonske regije, koji se održao u Anconi od 13.-15.06. 2016.godine, a koji je okupio više od 200 sudionika iz svih zemalja ove makro regije.

U fokusu ovogodišnjeg Foruma je bila „Podrška razvoju malog i srednjeg poduzetništva u jadransko Jonskoj regiji: prioriteti, izazovi i uloga gospodarskih komora“.

Na panelu „Gospodarske komore u tumačenju promjena: inovativne usluge ususret novim izazovima“, govorio je potpredsjednik dr.sc.Marko Šantić, koji je upoznao prisutne da teškim položajem komore u našoj zemlji ali i predstavio niz usluga koje P/GKFBIH nudi, a kojima daje potporu malim i srednjim poduzećima i drugim poslovnim subjektima na ovom području.

Panel „Potpore MSP-u-stvarni slučajevi“ dao je priliku stvarnom sektoru malog i srednjeg poduzetništva, te su se iz svake zemlje predstavili poduzetnici. Iz Bosne i Hercegovine su to uspješno napravili predstavnici tvrtke

Presal Extrusion d.d. Široki Brijeg.

Radni dio je organiziran u obliku sastanaka tematskih radnih grupa koje će dati prijedloge budućih aktivnosti u oblastima koje su označene kao prioritete, a od ove godine su reorganizirane i usklađene sa stupovima Strategije EU za Jadransko Jonsku regiju. Riječ je o stolovima za Plavi rast, Povezivanje regije, Održivi turizam, Žensko poduzetništvo i Kvalitetu okoliša i poljoprivredu.

Privredna/Gospodarska komora FBiH je bila zadužena i zajedno sa Unioncamere Italije organizirala i koordinirala okrugli stol Kvalitete okoliša i poljoprivrede. Zajedničkim radom su istaknuti multiplikativni efekti politike ruralnog razvoja, kroz poticanje poduzetništva. Najviše pažnje posvećeno je mogućnostima ruralnog razvoja, stavljajući naglasak na održivu poljoprivredu koja bi trebala da odgovori na mnogobrojne izazove u pogledu zaštite i očuvanja životne sredine, proizvodnje sigurne hrane, depopulacije ruralnih područja i održivog razvoja poduzetništva u poljoprivredi.

I ostali predstavnici gospodarskih komora iz regije su također predstavili svoje usluge: potpredsjednik talijanske Unioncamere Giorgio Mencaroni, predsjednik Gospodarske komore Drača u ime Udruženja albanskih gospodarskih komora Andrea Xhavera, glavni tajnik Privredne komore Crne Gore Pavle Radovanović, predsjednika Županijske komore Split u ime Hrvatske Gospodarske Komore Katja Buličić, te predsjednik Gospodarske komore Ilia u ime Udruženja grčkih gospodarskih komora Konstantinos Nikoloutsos.

Europska komisija je našla pohvalnim da se redovni okrugli stolovi radnih grupa Foruma, podudaraju i sa prioritetskim osimama EUSAIR strategije, što pokazuje koliko je AIC Forum tačno predvidio koje će glavne osi razvoja makroregije biti. Na ovogodišnjem izdanju AIC Foruma će se održati i okrugli stol na temu „Učimo zajed-

no iz stvarnih primjera", gdje će iz svake zemlje biti prisutni određeni MSP-ovi koji će prenijeti iskustva iz svoje zemlje i gdje će se pokušati iznaći zaključci i rješenja koja će se moći odnositi na mala i srednja poduzeća iz cijele regije.

Pored ostalih aktuelnih aktivnosti Foruma, glavna tema sjednice je bila reorganizacija već postojećih tematskih okruglih stolova Foruma, sa onim prioritetskim osimama iz strategije Europske Unije i JJ makroregije; EUSAIR, a nastavno na proces upravljanja Jadransko Jonskom makroregijom kako bi se stalno aktualizirali i ažurirali po pitanju EUSAIR strategije, te uskladili sa prioritetskim i odlukama tematskih upravljačkih grupa, tzv Thematic Steering Groups.

Bosna i Hercegovina koordinira Okruglim stolom Zelene ekonomije/Zaštite okoliša, dok Održivim turizmom koordiniraju Hrvatska i Albanija, Transportom Italija i Grčka, i Plavim rastom-Crna Gora i Italija.

Forum također ima tematski stol vrlo aktuelnog Ženskog poduzetništva, koje koordinira HGK ŽK Split sa zajedno za Talijanskom komorom Udine, a stol Upravljanja EU projektima je osnažen.

pripremili:
Danijela Lovrić i Amela Kečo

Izdavanje dozvola za rad u SR Njemačkoj (detašmana) u detašmanskoj 2016./17.godini

Javne ovlasti imanentne komorskom sustavu su one javne ovlasti koje su samo drugi naziv za pojedine prerogative državne vlasti i znače ovlasti za obavljanje pojedinih funkcija državne vlasti.

Javne ovlasti i upravne ovlasti se koriste kao sinonimi što se ne bi moglo smatrati pravno ispravnim i prihvatljivim.

Upravne ovlasti su po svojoj pravnoj prirodi samo jedna vrsta javnih ovlasti. Usluge koje pruža gospodarstvenicima komorski sustav, se uglavnom odnose na prenesene ovlasti iz određenih oblasti, sa intencijom da se učine dostupnijim subjektima koji su vezani za prava sadržana u javnoj ovlasti.

U okviru zakonskih ovlaštenja definiranih kao Javne ovlasti Komora F BiH pruža i usluge gospodarstvenicima, a najznačajnija se odnosi na raspodjela kontingenata radnika detaširanih na rad u SR Njemačku, po osnovu Uredbe o ratifikaciji Sporazuma između Vlade BiH i Vlade SR Njemačke iz 1995. godine.

U cilju implementacije međunarodnog Sporazuma između BiH i SR Njemačke o zapošljavanju radnika bosansko-hercegovačkih poduzeća u svrhu izvođenja radova u SR Njemačkoj (Službeni list R BiH, broj 54/95) i Sporazuma između BiH i Republike Slovenije o trajnom prijenosu kontingenta od 800 dozvola R Slovenije u korist BiH (Službeni glasnik BiH, broj 13/05), P/G komora F BiH sudjeluje temeljem Instrukcije Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, kojom su definirani uvjeti i način provođenja navedenih.

Instrukcijom se utvrđuje ukupan broj dozvola, uvjeti, te način raspodjele kontingenta detašmana u SR Njemačkoj za tekuću detašmansku godinu koji traje od 01.10 tekuće godine do 01.10 naredne godine.

Proces raspodjele detašmana na krajnje korisnike vrši se putem godišnjeg Javnog natječaja čiji tekst usklađuju Vanjskotrgovinska komora BiH i entitetske privredne komore.

Ukupan godišnji kontingent za poduzeća registrirana na području Federacije BiH za 2016.godinu, iznosio je 2/3 ukupnog BiH kontingenta (2000 dozvola). Na osnovu Sporazuma između BiH i SR Njemačke, ukupan kontingent za F BiH iznosio je 1059 detašmana, i to na:

-Građevinski radovi	418 dozvola
-Izolaterski radovi	250 dozvola
-Ostali radovi	391 dozvola

Na osnovu Sporazuma između BiH i R Slovenije, ukupan kontingent F BiH iznosi 274 dozvole, sa slijedećom strukturom:

-Građevinski radovi	109 dozvola
-Izolaterski radovi	64 dozvole
-Ostali radovi	101 dozvola

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH u okviru svoje nadležnosti putem Centra za javna ovlaštenja, obavlja stručne, administrativne i tehničke poslove u postupku pripreme javnog oglasa, obrađuje pristigle zahtjeve te putem Komisije P/GKFBiH za detašmane vrši raspodjelu/preraspodjelu detašmana.

U detašmanskoj 2016./17.godini veliki broj subjekata je

ostvario prava na dozvole za rad.

Detaljno propisana procedura, ispunjavanje općih i posebnih uvjeta predviđenih u Javnom natječaju, žalbeni postupak, je pokazao da u našem gospodarskom ambijentu egzistira veliki broj kompanija iz građevinskog sektora, koji po svim svojim kvalitetama mogu biti konkurentan subjekt na domaćem i inozemnom tržištu.

Višegodišnje iskustvo u obavljanju radova na zahtjevom tržištu SR Njemačke su kvalitetne reference, koje upotpunjavaju portfolio naših građevinara, ali upotpunjuju i opću sliku o bosanskohercegovačkim poduzećima kao ozbiljnim partnerima na koje strani investitori, ali i zva-

nični predstavnici drugih zemalja sigurno mogu računati. Uz veliku zahvalnost svim poduzećima koji su sudjelovali na Javnom natječaju za detašmansku 2016./17.godinu na kooperativnoj i korektnoj suradnji, želimo da u narednoj detašmanskoj 2017./18.godini, ostvare još bolje rezultate, a Centar za javne ovlasti Gospodarske komore F BiH na tom putu će biti na raspolaganju.

*Pripremio:
Frano Čuvalo ing.*

Edukacija i usavršanje tijekom 2016.godine

Stalni fokus aktivnosti Komore iz okvira pružanja usluga, je provođenje edukacija u skladu sa potrebama i interesima gospodarstvenika.

Edukaciju po osnovu Uredbe o stručnom usavršavanju članova Uprava i Nadzornih odbora u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala Komora provodi u kontinuitetu. Tijekom 2016.godine realizirana su 3 ciklusa edukacije za članove uprava i nadzornih odbora. Kao posljedica kontinuiranog provođenja edukacije po osnovu ove Uredbe u okviru Komore egzistira Udruženje certificiranih osoba za obavljanje funkcija u nadzornim odborima i upravama gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala (UCOUNO)

Pored organizacionih pitanja udruženje je u saradnji sa Centrom za edukaciju i promociju tijekom 2016.godine organiziralo seminar na temu: „Krizni menadžment: Kako prepoznati i preventirati poslovnu krizu „.

Od ostalih aktivnosti Centra za edukaciju posebno ističemo sudjelovanje na obilježavanju 9. lipnja/juna - Svjetski dan akreditacije kao jedinstvena globalna inicijativa, koju su zajednički pokrenuli Međunarodni akreditacioni forum (IAF) i Međunarodna organizacija za saradnju u području akreditiranja laboratorija (ILAC), u cilju upoznavanja javnosti sa značajem akreditacije.

Tema ovogodišnjeg obilježavanja je način na koji akreditacija može poslužiti kao globalni instrument podrške javnoj politici u svim područjima u javnom sektoru – kako na razini državnih organa, tako i na razini regionalnih i lokalnih organa vlasti.

Kao i prethodnih godina, ovaj tjedan je bio obilježen i u prostorijama Privredne/Gospodarske komore F BiH. Sustav se zasniva na, i sukladan je sa zahtjevima Uredbe 765/2008 i standardom EN ISO/IEC 17011 i provjeren je od Europske akreditacije (EA). Provođenje sustava akreditiranja Bosne i Hercegovine u nadležnosti je Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine, BATA-e.

S ciljem unapređenja ukupne konkurentske prednosti gospodarstva u BiH, a posebno domaćeg građevinskog i

konzalting sektora, Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH i UKIBiH (Udruženje konsultanata inženjera BiH), organizirali su specijalizirani akreditirani seminar naziva: „Upravljanje projektima u izgradnji objekata i industrijskih postrojenja i FIDIC ugovori“. Seminar je bio namijenjen za izvođače radova, investitore, nadzorne organe, konsultante, državne institucije i agencije. Cilj seminara je bio upoznati učesnike sa FIDIC-ovim uvjetima ugovora (Crvena knjiga, Roza knjiga i Žuta knjiga) i suvremenim konceptom upravljanja projektima.

U organizaciji Privredne/Gospodarske komore F BiH organiziran je seminar na temu:

„Javne nabave u praksi: Aktualna pitanja javnih nabava vezana za najnovije zakonske i podzakonske akte“

Na seminaru su obrađene cjeline:

- Zakon o financijskom poslovanju – utjecaj na nove i već okončane postupke javnih nabava; Problemi i prijedlozi rješenja.

- Novi Pravilnik o uslugama iz Aneksa II, dio b. Zakona o javnim nabavama.

- Pravilnik o elektronskoj aukciji – Novosti, primjena i rješavanje problema.

Cilj seminara je bio da uz dugogodišnje iskustvo, sa vrhunskim stručnjacima i radom sa malim grupama polaznika osiguramo kvalitetnu informaciju uz praktične primjere.

*Pripremila:
Karolina Marušić*

Retrospektiva aktivnosti predsjednika i potpredsjednika za 2016. i plan za 2017. godinu iz ureda

Najveći broj aktivnosti u okviru organizacione jedinice kabinet Predsjednika Komore jesu aktivnosti predviđene planom za 2016. godinu, a dijelom se odnose i na nastavak aktivnosti započelih u 2015. godini. Neke od aktivnosti započelih u 2016. godini će biti nastavljene i u 2017. S tim da su određene aktivnosti sada već i tradicionalne aktivnosti Predsjednika i Potpredsjednika Komore.

Predsjednik i potpredsjednik Komore pored praćenja i rada na strateškim, dugoročnim planovima koji trebaju polučiti kontinuitet i napredak za privredu BiH odnosno F BiH koji periodično zahtijevaju angažman, svakodnevno su podrška privrednicima u svakoj privrednoj grani i svakom segmentu.

Protekle 2016. godinu obilježili smo nizom aktivnosti počev od januara/siječnja mjeseca, i nastojali u svakoj učiniti nešto novo, a prvenstveno u skladu sa potrebama i interesima članica i partnera Komore.

2016. godina je započela organiziranjem Seminara koji je Privredna/Gospodarska komora FBIH u suradnji sa projektom EUCOMP „Podrška provođenju propisa u oblasti konkurencije u BiH i dalje jačanje konkurencijske politike, uključujući i komponentu državne pomoći“, organizirala na temu „Prava i politika konkurencije“, koji je održan u Sarajevu i Mostaru.

Mrežu partnera sa kojima Komora ostvaruje saradnju u svim granama i oblastima smo proširili potpisivanjem sporazuma o saradnji, a prvi u 2016. godini bio je:

- Sporazum o poslovno-tehničkoj suradnji između P/G K F BiH, Federalnog agromediteranskog zavoda, Hercegovačke regionalne razvojne agencije REDAH, Europskog centra za mir i razvoj (ECPD) Sveučilišta za mir UN-a i kompanije Ljbilje iz Ljubinja. Potpisnici sporazuma su potpredsjednik dr.sc. Marko Šantić, direktor Federalnog agromediteranskog zavoda dr. Marko Ivanković, direktor Redaha Ivan Jurilj i direktor Ljbilja dr. Božo Ilić.

- u Banjoj Luci 11. februara, u okviru pete radionice za pripremu projekata za Sarajevo Business Forumu (SBF) na kojoj je učestvovalo 70 privrednika banjalučke regije potpisan je Memorandum o poslovnoj saradnji koji je BBI VIP biznis klub potpisao sa Privrednom komorom Republike Srpske i Privrednom/Gospodarskom Komorom Federacije BiH - podrška SBF-u. Memorandum su potpisali predsjednik Mirsad Jašarspahić, Dragica Ristić, direktorica Privredne komore Republike Srpske, i Azra Čolić, rukovodilac BBI VIP biznis kluba.

- Na 19. Međunarodnom sajmu gospodarstva Mostar 2016.g. 14. 04. u organizaciji P/G K F BiH i Elektroprivrede HZ HB održana je Međunarodna konferencija “Nove

perspektive razvoja BiH kao dijala Jadransko Jonske regije”.

- U nizu potpisanih sporazuma o poslovnoj saradnji sa odanim partnerima, 15. 04. Potpisan je Sporazum o poslovnoj saradnji između Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH i Asocijacije industrijalaca i poslovnih ljudi regije Sakarya, Republika Turska tokom posjete delegacije Asocijacije industrijalaca i poslovnih ljudi regije Sakarya, Republika Turska,

- Na sedmom Sarajevo Business Forumu 2016, predsjednik Mirsad Jašarspahić ugostio je privrednu delegaciju indijske savezne države Karnataka, predvođene gospođom Shabeebe Sultana, zamjenicom predsjedavajućeg trgovinske Komore regije Karnataka i tom prilikom, dana 06.05.2016. godine, je došlo do potpisivanja Sporazuma o poslovnoj saradnji dviju Komora, sa ciljem uspostavljanja riješnje poslovne saradnje između dvije prijateljske zemlje.

Sarajevo Business Forum 2016. proširen Forumom Kina

+ 16 zemalja centralne i istočne Evrope može se sa pravom smatrati jednim od najuspješnijih investicijskih događaja do sada.

Predsjednik Privredne komore FBiH, Mirsad Jašarspahić zajedno sa predsjednikom VTK-a BiH, Brunom Bojićem održao je niz bilateralnih sastanaka sa delegacijama kineskih privrednika, te sastanke sa predstavnicima privrenih komora Indonezije, Indije, Iračke oblasti Kurdistan, Republike Rumunije, te privrednim delegacijama Emirata, Saudijske Arabije, Bahreina i Republike Hrvatske.

-Potpredsjednik Šantić sudjelovao je 01.06. na konferenciji "Poboljšanje konkurentnosti lokalne privrede" u organizaciji Predsjedništva njemačke privrede BiH i udruženja Wirtshafsverein BiH. Cilj foruma je promicanje privrede Hercegovine te preporuka za poboljšanje konkurentnosti regije.

-U Gospodarskoj komori FBiH 06.06. održan je Svjetski dan akreditacije.

-Sudjelovanje potpredsjednika na konferenciji: "Prevenција i borba protiv finansijskih nepravilnosti i prijevara u programima Europske teritorijalne suradnje" gdje se govorilo o važnosti pravilne iskorištenosti sredstava europskih fondova u uređenju države na putu približavanja EU 23. 06. 2016. godine u Mostaru..

-Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji Komora je potpisala i sa mašinskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, 28. 10. 2016.g. Potpisinici Ugovora su predsjednik Mirsad Jašarspahić i dekan Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu prof.dr. Izet Bijelona.

-Komora je potpisala Memorandum o poslovno tehničkoj suradnji sa Bosanskohercegovačkim komitetom međunarodnog vijeća za električne sisteme – BH K CIGRE, 06. 12. 2016. g. Memorandum o poslovno tehničkoj suradnji potpisali su potpredsjednik Komore Mirsad Jašarspahić i predsjednik BH K CIGRE g. Edhem Bičakčić.

-Tokom 2016. godine Komora je potpisala sporazume o poslovno tehničkoj saradnji sa: Udrugom privrednika Orašje, Udrugom privrednika Vitez, Udruženjem privrednika Kakanj, Udrugom privrednika Gornji Vakuf.

-Komora je učestvovala u radnoj posjeti Berlinu sa delegacijom Udruženja za obnovljive izvore energije i Organizacijom REIC a u organizaciji fondacije Konrad Adenauer kojom prilikom su predstavljeni potencijali F BiH iz oblasti energetike. Tema radne posjete je analiza iskustava energijskog zaokreta, tj. tranzicije u sektoru energije u Njemačkoj.

-Na Kupresu je 26. 02. 2016. g. na dvodnevnoj konferenciji pod nazivom „Budućnost šumarstva i prerade drva u Bosni i Hercegovini“, koja je za cilj imala predstavljanje potencijala šumarstva i drvoprerađivačkog sektora u BiH i zemljama jugoistočne Evrope, te uspostavu intenzivnije međusektorske saradnje u cilju poboljšanja protoka informacija između sektorskih učesnika, učestvovali su predsjednik i potpredsjednik Komore.

-U okviru Konferencije održan je i sastanak sa g. Patriom Antonicolijem, generalnim sekretarom Europske konfederacije za drvenu industriju. Radi se o organizaciji koja podupire interese cijelog industrijskog Europskog drvnog sektora, te sa gđom. Silvia Melegari, generalnim sekretarom Europske Organizacije pilanarstva (EOS).

- U Ankari je 12. 04. 2016. godine održan poslovni forum o mogućnostima za investiranje i poslovanje sa BiH gdje je predsjednik Komore Mirsad Jašarspahić prezentirao prisutnima mogućnosti i potencijale za eventualnu saradnju privrednika i interesantnim resorima za ulaganje.

- Na Prvom forumu o Strategiji Jadransko Jonske regije – 1.EUSAIR Forum održanom 12.05. u Dubrovniku potpredsjednik Šantić je sudjelovao kao predstavnik Forum komora Jadransko Jonske regije (AIC FORUMA), kao panelist na panelu pod nazivom: "Otpornija i inovativnija Jadransko Jonska regija – socijalni i Ekonomski izazovi". AIC Forum u ulozi jednog od već postojećih instrumenata u borbi za otporniju i fleksibilniju Jadransko Jonsku regiju.

Predsjednik Komore je u pratnji Izvršnog direktora za kapitalne investicije EP BiH g. Senada Salkica, izvršnog direktora Igman d.d. Konjic g. Armina Sarajlića i predstavnika Agencije za promociju stranih investicija g.đe Nine Pobrić, posjetio je Privrednu Komoru Ankare kao i Industrijsku Komoru Ankare.

Na istu temu je održan i sastanak u prostorijama Industrijske komore Ankare sa Predsjednikom gosp. Nurretinom Ozdebirom i generalni sekretarom gosp.Yavuzom Cabbarom.

-PGKFBiH sudjelovala je u radu 16. Foruma gospodarskih komora Jadransko Jonske regije, koji se održao u Anconi od 13. do 15.06. godine.

Središnja tema Foruma je bila "Podrška razvoju malog i srednjeg poduzetništva u Jadransko Jonskoj regiji: prioriteti, izazovi i uloga gospodarskih komora". Potpredsjednik Šantić je sudjelovao u panelu "Gospodarske komora u tumačenju promjena: inovativne usluge u susret novim izazovima". Radni dio organiziran je u obliku sastanaka tematskih radnih grupa za Plavi rast, Povezivanje regije, Održivi turizam, Žensko poduzetništvo i Kvaliteta okoliša i poljoprivrede. PGKFBiH je organizirala i koordinirala okruglim stolom Kvalitete okoliša i poljoprivrede.

U 8. mjesecu 2016. Ambasador Malezije u Bosni i Hercegovini, Njegova Ekselencija Datuk Anuar Kasman, DPSM posjetio je Privrednu/Gospodarsku komoru Federacije BiH te sa predsjednikom Mirsadom Jašarspahićem koji je bio domaćin održao radni sastanak, na temu zajedničke aktivnosti organizacije posjete malezijske delegacije proizvođača palminog ulja koja je uslijedila 05 i 06.09.2016. godine. Tokom posjete malezijske delegacije proizvođača palminog ulja upriličeno je niz radnih, sastanaka, prezentacija sa bh privrednicima zainteresiranih za proizvode od palminog ulja.

-Na poziv i u organizaciji Svjetskog energetskog vijeća, predsjednik Komore Mirsad Jašarspahić u pratnji predstavnika ključnih članica iz oblasti sektora energije u FBiH: Elektroprivrede BH d.d. Sarajevo (gosp. Senad Salkić – izvršni direktor za kapitalne investicije), Elektroprivrede HZHB d.d. Mostar (gosp. Miroslav Nikolić – rukovodilac odjela za obnovljive izvore energije) i Energoinvesta d.d. Sarajevo (gosp. Amil Kamenica – tehnički direktor), su učestvovali na 23. Svjetskom Energetskom kongresu od 09. do 13.10.2016. godine u Istanbulu.

U okviru Zajedničke delegacija Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, P/G komore FBiH i poslovnog sektora, koju su predvodili federalni ministar trgovine Zlatan Vujanović i generalni konzul BiH u Frankfurtu Dževad Saldić nakon niza prethodnih aktivnosti i direktne saradnje 20. 10. 2016. g. upriličena je posjeta VW Braunschweig glavnoj u fabrici rezervnih dijelova i prateće opreme za proizvodni program koncerna Volkswagen. Posjeta je upriličena u okviru dvodnevnog boravka delegacije na automobilskom sajmu u Wolfsburgu koji se održava od 18. do 20. oktobra 2016. godine. Tokom ove posjete, istaknut je interes direktora VW fabrike Joosa da što prije budu razmotreni modaliteti saradnje fabrike u Braunschweigu s predstavljanim kompanijama iz BiH. Naredni korak je direktni kontakt predstavnika menadžmenta, razvoja i strateškog planiranja fabrike da bi bili upoznati s razvojnim poslovnim i proizvodnim pogonima domaćih kompanija.

Ovom prilikom razgovarano je o mogućoj saradnji prisutih bh. kompanija, kao što su Plamingo d.o.o., TMD Group d.o.o., Bekto Precisa d.o.o. i Wagner Automotive d.o.o., domaćih tržišnih lidera i firme domaćina.

Nakon posjete do kraja godine urađeno je niz aktivnosti koje su otvorile Mogućnost saradnje Volkswagena sa firmama iz F BiH odnosno BiH.

Tokom novembra mjeseca 2016. Godine P/G K F BiH kao učesnik u savjetodavnom odboru RENEXPO-u se predstavila sa štandom na kojem su predstavnici kompanija iz 15 zemalja imali priliku ostaviti direktnu komunikaciju sa potencijalnim partnerima i investorima koji su posjetili sajam. Komorski štand je posjetila i ambasadorica Njemačke u BiH, Nj.E. Christiane Hohmann.

Prvog dana su također održane konferencije o biogasu,

vjetroatlantske integracije i o upravljanju otpadom, koja je bila izuzetno posjećena.

Dana 22. 11. Potpredsjednik Komore Mirsad Jašarspahić, učestvovao je na Okruglom stolu sa temom "Tretman neutralne tačke u SN mrežama elektroenergetskog sistema", a koji je održan u organizaciji BH K Međunarodnog vijeća za velike električne sisteme CIGRÉ.

Skupu su se obratili predstavnici organizacija od posebnog značaja za oblast elektroenergetike u Bosni i Hercegovini:- JP Elektroprivreda BiH, JP Elektroprenos BiH, JP Elektroprivreda HZ HB, Državna elektroenergetska regulatorna komisija,- Nezavisni operator Sistema BiH, Privredna Komora Federacije BiH, Edhema Bičakčić, predsjednik BH Komiteta CIGRÉ.

Dana 24.11. u organizaciji P/GKFBiGH održan je I. Poslovni forum pod visokom pokroviteljstvom predsjednika Federacije BiH gosp. Marinka Čavare. Forum je tematski bio podijeljen u dva dijela: Ekonomska politika BiH – izazovi, prilike, prijetnje i Reformska agenda – socio – ekonomske mjere ili procesi ulaska BiH u Euroatlantske integracije.

Na poziv i u organizaciji Međunarodne finansijske korporacije (IFC), bosanskohercegovačka delegacija sačinjena od predstavnika ključnih državnih i entitetskih ministarskih nivoa sa ingerencijama iz oblasti energije, Privredne/Gospodarske komore FBiH, Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo, Elektroprivrede HZ HB d.d. Mostar, Elektroprivrede RS, d.d. Banja Luka, Operatora za obnovljive izvore FBiH, Državne regulatorne komisije DERK, učestvovala je na Konferenciji o hidropotencijalima Zapadnog Balkana, koja se održavao od 29.11. do

01.12.2016 godine u Beču.

Tokom prvog dana konferencije u ime delegacije iz F BiH, potpredsjednik Jašarspahić je prezentirao listu projekata iz oblasti hidroenergije za koje se Vlada F BiH opredjelila kao prioritete sa osnovnim podacima kao što su: nosilac projekta, lokacija, status, modeli partnerstva, te procijenjena vrijednost investicije.

Predsjednik i potpredsjednik Komore veliku pažnju i svoj angažman usmjeravaju i sajmovima u BiH i regionu od kojih izdvajamo: "VIROEXPO" - međunarodni sajam gospodarstva u Virovitici, "Sajam privrede" u Tešnju, "ZEPS" Zenica, sajam u Gradačcu, "Dani jabuke" u Goraždu, ENERGA u Tuzli, "EKOBIS" Bihać, učešće na sajmu Kosovo i mnogi drugi, što će biti posebno prezentirano u drugim rubrikama E-glasnika.

Na kraju 2016. godine predsjednik i potpredsjednik upriličili su posjetu Privrednoj komori Unsko-sanskog kantona gdje ih je primio generalni sekretar Privredne komore USK Nihad Šušnjara sa suradnicama, uz prisustvo privrednika, predstavnika organa i tijela Privredne komore USK.

Predsjednik Šantić aktivno sudjeluje u Savjetu BFC Mreže gdje se kroz godinu održalo niz sastanaka na kojima se odlučivalo o Certificiranju općina za povoljno poslovno okruženje i dodjelu BFC certifikata. Između Udruženja za gospodarski razvitak REDAH i P/GKFBiH potpisan je Ugovor o suradnji na realizaciji aktivnosti u procesu certifikacije općina i gradova za povoljno poslovno okruženje.

Brojne aktivnosti predsjednika i potpredsjednika se odnose na svakodnevnu komunikaciju sa ministarstvima u Vladi Federacije BiH i Vijeću ministara BiH, diplomatskim predstavništvima u BiH, stranim organizacijama, sastanci sa gospodarstvenicima i institucijama u BiH.

Mnoštvo aktivnosti se odnosi na koordinaciju rada kroz sektorske aktivnosti, vođenje Osnivačke skupštine Udruženja za turizam P/GKFBiH, osnivanje grupacije vinara i vinogradara pri Komori, osnivanje grupacije proizvođača i predaivača smilja te svakodnevnu komunikaciju sa privrednim subjektima, koji podrazumijevaju i obostranu posjetu.

U 2016. godini su započele aktivnosti čiji nastavak provođenja slijedi u 2017. godini što će preciznije svakako biti predviđeno Programom rada za 2017.

Sve aktivnosti koje Komora provodi i koje će provoditi usmjerene su samo jednom cilju, a to je biti u punom kapacitetu na usluzi našem gospodarstvu. U tu svrhu napraviti ćemo čitav niz mjera za provedbu naše zacrtane politike. Rekonstruirati ćemo komoru u smislu nove i funkcionalnije organizacije. Izveli smo sve naše uposlenike da svoj veći dio posla obavljaju na terenu u izravnom kontaktu sa gospodarstvenicima, te ćemo te aktivnosti nastaviti i u 2017.g. I nadalje ćemo Upravne odbore i Skupštine Komora održavati u svim dijelovima Federacije u proizvodnim pogonima, na gospodarskim sajmovima i sl.

Sajamske manifestacije će biti, svakako, nezaobilazna aktivnost Komore tijekom čitave godine. Od prvog međunarodnog sajma kave, čokolade i delicija koji će se ove godine u veljači održati u Mostaru gdje se Komora pojavljuje kao partner sajma, preko tradicionalnog Sajma gospodarstva Mostar i mladog, ali perspektivnog i jako dobro organiziranog sajma u Tešnju pa sve do sajmova ZEPS, ENERGA, EKO-BIS, sajam jabuke u Goraždu, novi sajam poljoprivrede u Orašju te naravno i nekoliko sajmova u zemljama okruženja.

I dalje ćemo raditi na jačanju postojećih komorskih udruženja, kao i formiranja novih ukoliko za to osjetimo potrebu u realnom sektoru.

Očekujemo i da ćemo u punom kapacitetu biti uključeni i u provedbu Reformske agende, te da ćemo raditi i na europskom upitniku za koji smo u njihovom djelokrugu rada i formirali radnu skupinu.

Također raditi ćemo na pojačavanju aktivnosti oko programa komercijalnih seminara, programa edukacije cjeloživotnog obrazovanja i suradnje sa pojedinim ministarstvima na federalnoj razini.

*Iz aktivnosti izdvojile:
Meliha Velić i Žana Bevanda*

Makroekonomska kretanja BiH i FBiH u 2016.

Agencija za statistiku BiH je objavila da je pokrivenost uvoza izvozom bila 58,3 posto, dok je vanjskotrgovinski robni deficit iznosio 6,723 milijarde KM.

Izvoz u zemlje CEFTA-e u 2016. godini iznosio je 1,394 milijarde KM, što je za 4,4 posto više nego u 2015. godini, dok je uvoz iznosio 2,057 milijardi KM, što je za 5,1 posto više nego prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama CEFTA-e iznosila je 67,7 posto.

Izvoz u zemlje Europske unije prošle godine je iznosio 6,734 milijarde KM, što je za 4,4 posto više nego 2015. godine, dok je uvoz iznosio 9,923 milijarde KM, što je za 2,9 posto više nego u 2015. godini. Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU iznosila je 67,9 posto.

U periodu siječanj – studeni 2016. izvoz je prosječno rastao svaki mjesec za 3,2%, a uvoz je prosječno rastao za 3,7%. Učešće Federacije BiH u ukupnom izvozu Bosne i Hercegovine za novembar/studeni 2016. je 66,3%, a u ukupnom uvozu 66,4%.

Prema procjenama DEP-a, „ekonomska aktivnost u 2016. godini raste upola sporije u odnosu na 3% polugodišnjeg rasta iz prethodne godine uz postepeno usporavanje godišnjeg rasta u drugom u odnosu na prvo tromjesečje. U svakom slučaju, dostupni indikatori ukazuju da je ekonomski rast u prvom polugodištu bio nošen rastućim stopama izvoza i finalne potrošnje uz (zanemariv) negativan doprinos investicija.“

Prema podacima Federalnog statističkog zavoda, ukupna zaposlenost za prvih 11 mjeseci 2016. godine je za 2% veća u odnosu na isti period prethodne godine.

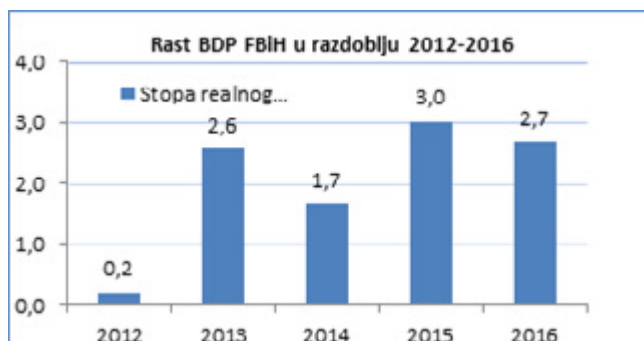
Najveći postotni porast zaposlenosti ostvaren je u poslovanju nekretninama od čak 25%, zatim u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribolova, od 11%, slijedi administracija s 9%-nim povećanjem, pa hotelijerstvo gdje je zaposlenost veća za 8%.

Ukupan broj zaposlenih krajem studenog 2016. iznosio je 463.731, od čega u gospodarstvu 327.054 radnika.

BDP - realni rast u %

Grafički prikaz stopa rasta realnog BDP-a BiH u proteklih osam godina i projekcijama 2016.-2019. godina

Kad je o Federaciji riječ, rast u prva tri kvartala je iznosio 2,1 posto, te se očekuje da će se zvanični podaci o rastu BDP za 2016. kretati između 2,7 i 3 posto.

Područja	XI 2016 XI 2015	XI 2016 Q 2016	Područja	XI 2016 XI 2015	XI 2016 Q 2016
UKUPNO	102,2	103,0			
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	110,8	114,3	J Informacije i komunikacije	100,3	99,7
B Vađenje rud i kamena	99,1	99,3	K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	97,4	96,3
C Prerađivačka industrija	102,3	103,7	L Poslovanje nekretninama	124,9	125,5
D Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	103,1	102,4	M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	102,7	103,6
E Snabdjevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	102,6	101,6	N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	109,0	110,9
F Građevinarstvo	99,8	103,3	O Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	99,0	99,8
G Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikla	103,8	104,7	P Obrazovanje	101,4	101,5
H Prijevozi i skladištenje	99,1	99,6	Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	100,3	100,4
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	108,2	111,4	R Umjetnost, zabava i rekreacija	102,0	103,1
			S Ostale uslužne djelatnosti	110,3	110,6

Podaci o zaposlenosti u FBiH (izvor: fzs.ba)

pripremio:
Željko Raguz

Premijer Vlade Federacije BiH Fadil Novalić

Politička i socijalna ekonomija BiH je neuravnotežena i po mišljenju mnogih neodrži-va. Jedini način da se ovi problem rješavaju je putem ozbiljnog i kontinuiranog programa reformi. Reformska agenda predstavlja dokument u kojem je nedvosmislno izraženo opredjeljenje bosanskohercegovačkih vlasti za fiskalnu konsolidaciju, poticanje privredne aktivnosti i privlačenje stranih investicija.

Povećanje poreza, akciza, smanjenje broja zaposlenih u javnom sektoru, strukturalne reforme u oblasti radnog zakonodavstva, jačanje fiskalnog sistema, reforma javne uprave, politike zapošljavanja u javnom sektoru, unaprijeđenje poslovne klime i konkurentnosti, reforme socijalnih davanja, restrukturiranje javnih preduzeća, reforme zdravstvenog sektora i vladavina prava, samo su neke od tačaka koje su dio Reformske agende, koju bi Bosna i Hercegovina trebala slijediti u svakoj tački.

O Reformskoj agendi- socio-ekonomskim mjerama, značajnom procesu ulaska Bosne i Hercegovine u Euroatlanske integracije razgovaramo sa premijerom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine gosp. Fadilom Novalićem.

Gospodine premijeru, zahvaljujemo se na izdvojenom vremenu za ovaj razgovor. Glasnik Privredne/Gospodarske komore F BiH je časopis privredne tematike, namijen prvenstveno našim privrednicima i poslovnim partnerima Komore, tako da razgovor o aktuelnim temama sa Vama privrednikom i danas premijerom Vlade Federacije BiH sigurno je na pravom mjestu.

Iako Reformska agenda u cjelosti odgovara svom nazivu, jer smo svjedoci brojnih noviteta premijeru Novalić, da li se možete složiti sa mišljenjima broj-

nih relevantnih pojedinaca da su ipak mjere u koje se vrlo energično krenulo dobrim dijelom malo ili nikako primjerene našem kompletnom ambijentu. Ovo posebno ako se ima u vidu vrlo teških dvadeset poslijeratnih godina, ekonomska kriza, stepen društveno političkog ustrojstva, odgovornosti i sl.

Mislim da je početnu skepsu oko Reformske agende izazvala činjenica da se radi o potpuno novoj vrsti ekonomskog programa. Reformska agenda je niz sveobuhvatnih rješenja, usaglašanih na svim nivoima vlasti, koja imaju za cilj pokretanje procesa oporavka i modernizacije Bosne i Hercegovine.

Dosadašnje Vlade uglavnom nisu imale sistemski rješenja i konkretne strategije, o čemu sam se lično uvjerio kad sam nakon preuzimanja mandata stekao uvid u sve probleme koje sam naslijedio. Mi smo kroz Reformsku agendu odlučili da djelujemo drugačije. Stavljamo temelje zdrave i jake privrede, koju ćemo kasnije razvijati kroz jednu dobro osmišljenu dugoročnu strategiju.

Nakon skoro godinu dana provedbe Reformske agende može li se reći da provedba i implementacija reformi ide u pravom smjeru?

O tome da smo na pravom putu govore naši rezultati. Povećanje zaposlenosti je sigurno jedan od najvećih uspjeha Reformske agende, koji građanima Federacije vjerovatno najviše znači. Ima tu još nekoliko pokazatelja koji govore da su reforme uspješne: rast industrijske proizvodnje, nova radna mjesta, sve do rasta BDP-a krajem prošle godine. Sve je to posljedica reformi iz područja fiskalne i poreske politike, radno-pravnog zakonodavstva, te poboljšavanja poslovnog okruženja.

Među uspjesima koje je donijela Reformska agenda posebno ću izdvojiti stabilizaciju penzionog sistema, koji je u trenutku kad sam preuzeo dužnost premijera bio pred kolapsom, što je lako moglo dovesti do neisplaćivanja penzija. Ovdje se radi o 400 hiljada ljudi koji su mogli ostati bez ikakvih primanja. Morali smo djelovati brzo. Kratkoročnim mjerama smo omogućili da ne kasne penzije i da deficit ne raste. Imali smo novouposlene, rasli su prihodi, a radili smo i srednjoročne budžetske mjere koje će ove godine pomoći sa 60 miliona KM.

Slijedeći korak bila je izrada Zakona o PIO. Skupio sam međunarodne i domaće stručnjake, a za ideje zamolili smo i same penzionere. Bili biste iznenađeni koliko oni znaju o ovom problemu i koliko imaju konstruktivnih prijedloga. Zajedno smo kreirali jedan moderan zakon koji će u narednih 20 do 30 godina stvoriti stabilan sistem, koji će uz to biti pošten jer će bodovanje izjednačiti prava ljudi. Drago mi je da buduće Vlade neće naslijediti ovaj problem.

Proteklih mjeseci svjedoci smo burnoj javnoj raspravi nakon stupanja na snagu Pravilnika o kojim se oporezuju viši iznosi toplog obroka i regresa u FBiH. Resorno ministarstvo, odnosno Vlada FBiH je bila odlučna da ne odustajete od primjene ovog pravilnika.

Iako je u okviru šireg spektra, odnosno mjera predviđenih agendom predviđeno i smanjenje neoporezivih davanja, čini se da redoslijed usvajanja zakonskih i podzakonskih akata nije bio odgovarajući.

Zamoliti ću vas za komentar.

Radi se o itekako potrebnoj reformi koja će dovesti u red poslovanje u Federaciji i ukinuti jedan od oblika "sive ekonomije". Postoji određeni broj poslodavaca koji dio plate svojim uposlenicima isplaćuju kroz, na primjer, topli obrok koji je oslobođen poreza, vjerovatno sa ciljem da izbjegnu plaćanje punog iznosa poreza na platu. Na taj način oni štede svoj novac na porezima, ali istovremeno nanose veliku štetu budžetu Federacije.

Šta se, pak, redoslijeda akata tiče, Pravilnik je samo privremena mjera i uvod u novi Zakon. Na taj način željeli smo osigurati neku vrstu prelaznog perioda u kojem će se privrednici moći pripremiti za njegovu primjenu.

U toku usaglašavanja, odnosno procedura usvajanja Zakona o doprinosima koji predviđaju smanjenje doprinosa i Zakona o porezu na dohodak.

Uključivanje naknada koji nemaju karakter plaća u poreski sistem i proporcionalno smanjenje doprinosa za zdravstvo je nesporno jedna od ključnih mjera.

Obzirom na aktuelnost pitanja i veliko interesovanje javnosti molim Vas za osvrt.

Zakon o porezu na dohodak se odnosi na porez koji plaćaju fizička, a ne pravna lica.

Nije tačna informacija da novi Zakon o doprinosima smanjuje doprinose. Radi se o mjeri koja neće uopšte uticati na visinu doprinosa. Zabunu u javnosti stvara podatak da u postojećem zakonodavstvu doprinose iznose čak 70 posto plate, dok po novom Zakonu taj iznos biće smanjen na 35 posto. No, s obzirom da će porez biti plaćan i za više iznose toplog obroka, naknada za prijevoz i slično, osnova obračuna poreza biće veća.

U konačnici dakle iznos novca namjenjenog za doprinose ostat će isti.

Ukoliko se ima u vidu da je predviđeno smanjenje doprinosa uz na drugoj strani povećanje poreza, po vašem mišljenju kako obezbijediti stabilnost mirovinskog fonda?

Kako sam već objasnio, smanjenja doprinosa neće biti. Svakako smatram da za stabilnost Penzionog fonda visina doprinosa nije ključna. Ključne mjere koje će osigurati njegovu stabilnost su povećanje zaposlenosti, dakle povećanje broja ljudi koji uplaćuju doprinose, i smanjenje sive ekonomije, što je jedan od glavnih ciljeva novog Zakona o doprinosima.

U kontekstu poreznih zahvata, da li je bilo nužno oporezivanje dividende i kapitalne dobiti, jer prema raspoloživim informacijama, postoje argumentirane kritike investitora da ovo rješenje ne ide u prilog opravdanosti daljeg investiranja ?

Jedan od ciljeva koje sam ispred sebe postavio na početku mandata je smanjivanje socijalne raslojenosti društva. Iz moralnog i ljudskog aspekta nedopustiva je situacija da neki od naših sugrađana nemaju za hljeb, dok drugi imaju čak i više nego što su u stanju potrošiti.

Jedna od mjera koje trebaju osigurati pravedniju raspodjelu novca je oporezivanje dividende i kapitalne dobiti, jer u grupu najbogatijih u BiH spadaju, između ostalih, oni koji drže novac na računu i oni koji trguju na berzi. Logično je da upravo takve osobe plaćaju dodatni porez na „višak“ novca kojim raspolažu i pune budžet, pa da na taj način stavljaju svoj novac na raspolaganje građanima iz socijalno ugroženih grupa.

Kako će se novi obračun doprinosa odraziti na poslodavce, kako na državu, kako na radnike ?

Šta se tiče samog obračuna, kao što sam već rekao radi se o zakonu koji niti će smanjiti doprinose niti povećati porez. On će jedino uvesti red u poslovanje preduzeća, pa tako će i obračun doprinosa biti puno jednostavniji i brži. Kroz novi zakon osigurat ćemo da poslodavci plaćaju porez na onoliko koliko su realno zaradili i ne mogu plaćati porez za samo dio plate, a ostatak isplaćivati kroz neoporezive stavke. Dugoročno gledano, ovo znači da će današnji radnici ubuduće imati više penzije. Onima koji su poslovali u ovoj „sivoj zoni“ ovaj zakon će možda zasmetati, no naš cilj je odbrana plata radnika od „mutnih radnji“ nekih poslodavaca.

Šta se, pak, najvećeg broja poslodavaca tiče, svima onima koji su isplaćivali realni topli obrok, prevoz i ostalo, umjesto da ove stavke koriste za isplaćivanje djela plate, ovaj zakon će samo pojeftiniti poslovanje.

Vanjski dug je ogroman (prema raspoloživim podacima 34 posto do domaćeg bruto proizvoda), ali se i dalje zadužujemo. Kako ćemo vratiti toliki dug?

Moramo ovdje razjasniti jednu stvar: vanjski dug Federacije uopšte nije veliki. Možda veliki brojevi ostavljaju određeni utisak na javnosti, no kad uporedite iznos duga za našim GDP-om vidjet ćete da se radi o relativno malom opterećenju za budžet Federacije. Čak štaviše, Bosna

i Hercegovine je najmanje zadužena država u regiji, a Federacija je puno manje zadužena od Republike Srpske!

To apsolutno ne znači da ne moramo raditi na tome da njegovo vraćanje teče bez problema i u narednom periodu. To ćemo osigurati kroz stabilan ekonomski rast i nastavak provođenja reformi.

Čini se da ipak veći problem za privrednike čini unutrašnji dug. Reformska agenda predviđa određene mjere kroz zakonska rješenja.

Da li smo uopće svjesni težine problema i "labirinta" međusobnih dugovanja, odnosno potraživanja u poslovnom ambijentu F BiH?

Vlada Federacije je itekeko svjesna ovog problema i već sad možete vidjeti da smo poduzeli određene mjere da ograničimo unutrašnji dug. Kao prvo, nastojimo da ograničimo zadužavanje kod komercijalnim banaka, iako su krediti u ovim bankama puno pogodniji, jer vlada prilikom zadužavanja nije obavezna da ispunjava bilo kakve uslove za razliku od sredstava MMF-a. Za građane daleko bolji su ipak krediti od MMF-a jer su značajno jeftiniji i ne može se ih trošiti nenamjenski na „krpljenje rupa“ u budžetu.

Drugi generator unutrašnjeg duga su presude po osnovu kolektivnih i sindikalnih sporova. U ovom slučaju u smanjivanju unutrašnjeg duga pomoći će nam novi Zakon o radu, koji će ograničiti sporove u budućnosti.

Šta se, pak, tiče privrednika i unutrašnjeg duga jednih preduzeća prema drugima, najbolji način njegovog saniranja je brzo rješavanje sporova za šta je neophodno povećanje efikasnosti sudova. Ovo je naravno kompleksni problem. Mislim da je trenutno najbolje rješenje za privrednike uvođenje Privrednih sudova koje bi se posvetile upravo ovoj vrsti sporova.

Gosp. Novalić u medijima su nedavno objavljeni podaci o štednji građana kod banaka u BiH. Obzirom da se radi o zaista imponantnim brojkama, nameće se pitanje postoji li odgovarajući model po kojim bi se štednja građana u BiH (koja se mjeri u milijardama KM) stavila u funkciju razvoja ?

Jednu od mjera da se štednja građana stavi u funkciju razvoja sam već predstavio. Radi se o oporezivanju kamatne stope što bi trebalo smanjiti motivaciju građana za štednjom.

No ključ rješenja ovog problema je samo djelimično u rukama Vlade. Moramo se prije svega upitati zašto gra-

dani masovno štede? Rade to zbog nesigurne budućnosti, straha od političke nestabilnosti, pa i rata. Moramo dakle raditi na tome da u Federaciji stvorimo što stabilniji ekonomski, ali i politički ambijent pa da građani manje štede, a više troše.

Mislim da baš u ovom slučaju Vlada Federacije – koja se uspješno odupire političkim trzavicama i radi kontinuirano i složno – izuzetno pozitivno utiče na stvaranje „relaksiranijeg“ ambijenta koji pogoduje većoj potrošnji.

Zamoliti ću Vam da date osvrt na privatizaciju državnog kapitala u javnim preduzećima – dosadašnje ostvarenje zacrtanih ciljeva, perspektive prodaje profitabilnih i strateških kompanija ?

Nažalost nedavna odluka Ustavnog suda BiH koji je federalni Zakon o stečaju proglasio neustavnim zakomplicirat će restrukturizaciju preduzeća, što će se sigurno odraziti i na proces privatizacije. Vlada ipak od svojih ciljeva na tom polju neće odustati. Sigurno ćemo nastaviti sa restrukturizacijom, a planiramo i ojačati privatno-javno partnerstvo.

Znam da kad je privatizacija u pitanju javnost najviše zanima slučaj BH Telekoma i ovom prilikom ću još jednom ponoviti: tokom mog mandata privatizacije neće biti. I BH Telekom i HT Eronet imaju dobre promete i profite i mi smo zadovoljni. Tržište je postalo konkurentno i mi kao vlasnik angažiramo svjetske eksperte da naprave analizu u oba telekoma i da nam predlože šta dalje raditi kako bi oba telekoma poslovala bolje i donosila veći profit.

Uvaženi premijeru, Zakoni koje smo pomenuli u ovom razgovoru kao i čitav niz mjera iz reformske agende se uglavnom odnose na zakone i druge propise, reguliraju pojedine segmente rada najviše privrednih subjekata. Privrednici su ti koji u BiH i F BiH u najvećoj mjeri kreiraju poslovni ambijent. Privrednici su nosioci najodgovornije i najvažnije funkcije –upošljavanje radnika, a s druge strane po osnovu njihovog rada i javni sektor uživa prava, jer privrednici kroz svoje poslovanje pune budžet. Zašto u posljednje vrijeme, posebno u proceduri usagašavanja zakona, pa i u fazi njegovog donošenja sve više čujemo da su privrednici protiv pojedinih zakonskih rješenja?

Ja lično mislim da imamo odličnu saradnju sa privrednicima, a naš glavni zajednički uspjeh je usagašavanje Zakona o radu. U ovom trenutku zajedno radimo i na

Zakonu o štrajku i moram reći da sam veoma zadovoljan prijedlozima i savjetima koji dolaze od strane privrednika.

Svjestan sam da je Pravilnik o porezu na dohodak izazvao nezadovoljstvo kod određenih poslodavaca, ali radi se ovdje isključivo o onima koji su poslovali u sivoj zoni. Savjesni privrednici su itekako konstruktivan faktor u Federaciji i otvoren sam na sve njihove primedbe, što sam više puta dokazao.

Komorski sistem okuplja privredne subjekte, isto tako i Uduženja privrednika, npr. općine Tešanj, Žepče, Gradačac, Gračanica i dr. vrlo su aktivna i to najviše iz realnog sektora. Smatrate li da bez obzira na uvjete međunarodnih činilaca, jer se ipak radi o Reformskoj agendi, moramo imati malo više razumijevanja, pa zašto ne i malo više privrženosti i senzibiliteta prema domaćim kreatorima privrede, jer su njihovi stavovi utemeljeni na praksi, realnom sagledavanju načina i uvjeta rada, posebno u realnom sektoru?

Vidite, ja nisam samo premijer, ja sam prije svaga uspješan privrednik tako da odlično razumijem praksu funkcionisanja preduzeća i potrebe mojih kolega. Na čelo Vlade došao sam upravo zbog toga: da se glas, kako kažete, „kreatora privrede“ bolje čuje, da institucije uspostave dijalog sa realnim sektorom i da zajedno pokrenemo pozitivne promjene u bh. ekonomiji.

Za kraj još jedanput hvala Vam za ovaj razgovor i želimo Vam svako dobro.

*Razgovarala:
Amela Kečo*

www.kfbih.com

2017
2016